

CORTE INTERNAZIONALE
DELL'ADRIATICO E DELLO IONIO
INTERNATIONAL COURT
OF THE ADRIATIC AND IONIAN AREA
MEĐUNARODNI JADRANSKO-JONSKI SUD

IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA MEĐUNARODNOG SUDA JADRANSKO-JONSKOG PODRUČJA

Budva (Montenegro), 13.svibnja 2011

Međunarodni sud jadransko-jonskog područja je tijekom posljednje godine ostvario važne inicijative te je usvojio i plan aktivnosti za 2011.g. kako bi se zajamčio snažan razvoj mirenja i arbitraže i jačanje uloge ove institucije na području jadransko-jonske makroregije.

Kao što znate, Sud pruža usluge rješavanja sporova mirenjem, arbitražom, arbitriranjem i vještačenjem u cilju brzog i kvalificiranog rješavanja sporova koji nastaju između djelatnika iz različitih država jadransko-jonskog bazena.

Riječ je o instituciji od izvanredne važnosti za navedeno područje koja će postati referentna točka i jamac korektnosti i ispravnog funkcioniranja tržišta. Za razvoj transgraničnih gospodarskih odnosa od ključne je važnosti raspolagati efikasnim instrumentima za rješavanje sporova. U međunarodnim okvirima mirenje i arbitraža su bolji od redovnog zakonodavstva koje je izuzetno formalno i vezano za nacionalno zakonodavstvo čiji je izraz pa je stoga često neprikladno i neadekvatno za potrebe sustava poduzeća.

Uz to, mirenje i arbitraža imaju još jednu, možda još i važniju, funkciju: oni doprinose razvoju međusobnog upoznavanja i interkulturalnog dijaloga između različitih zakonodavstava i različitih zemljopisnih područja. *Sud je jedan konkretni dokaz navedenoga;* zbog toga je na svom promidžbenom materijalu Suda (brošure, Pravilnici, upute....) prikazan jedan most u više boja koji spaja dvije obale Jadrana kao znak namjere Suda da vrši ulogu spojnice između djelatnika regije, da bude instrument za promicanje gospodarskih odnosa i razmjene, pospešujući na taj način razvoj prometa i djelujući kao element konkurentnosti i dodatne vrijednosti za cijelo područje. Mogućnost za sve koju treba upoznati i koristiti

Kroz ove godine sud je radio na organizaciji usluga mirenja i arbitraže koje će zadovoljavati visoke standarde kakvoće, modelirajući ih nadasve prema specifičnim potrebama djelatnika jadransko-jonskog područja. To je bilo moguće ostvariti proučavajući razlike među postupcima koji se primjenjuju u različitim državama i pravnim sustavima i prihvaćajući rješenja koja su primjerena za brzo i ispravno definiranje sporova.

Sud se nadasve zalagao po pitanju realizacije postupaka obuke vjerujući da je uloga obuke od izuzetne važnosti za razvoj kompetencija koje su neophodne za pružanje efikasnih i učinkovitih usluga i za stjecanje povjerenja djelatnika i potrošača te za stvarajnje uniformiranog znanja unutar jadranske regije.

Realiziran je i sproveden jedan kvalificirani i detaljni trogodišnji program obuke na međunarodnoj razini: 2008.g. ostvarena je prva faza programa kroz realizaciju susreta namijenjenog dužnosnicima komora iz četiri zemlje: Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Grčke. Navedeni susret organiziran je u Zagrebu u prostorijama Hrvatske gospodarske komore i pokazao se kao izuzetno korisna prigoda za raspravu i usporedbu različitih iskustava po pitanju mirenja i arbitraže u svakoj od zemalja. Susret je omogućio razmjenu znanja i praksi obogativši sve sudionike novim spoznajama i stručnim znanjem. Cilj susreta bio je upoznati dužnosnike komora s osnovnim tehničkim i pravnim pojmovima vezano uz instrumente *alternative dispute resolution-a* kako bi djelatnici u gospodarstvu i trgovini (poduzeća, potrošači ...) pri Gospodarskim komorama raznih zemalja zastupljenih na sudu, mogli raspolagati i koristiti efikasne usluge potpore pri odabiru najprikladnijih instrumenata za rješavanje fizioloških problema koji se javljaju u poslovnom svijetu i efikasnu potporu kod nuđenja usluga mirenja ili arbitraže pri ovom sudu ili pak kod primjene drugih pravnih instrumenata, ovisno o karakteristikama svakog zasebnog slučaja.

Tijekom 2009.g. održana je druga faza postupka obuke te je u Albaniji, u suradnji s Trgovačkom i industrijskom komorom Drač, organiziran drugi susret obuke. 2010.g. nastavljeno je s obukom te je, u suradnji s komorom Patras, organizirana obuka namijenjena dužnosnicima komora i stručnjacima iz Grčke. Na susretu su sudjelovali brojni stručnjaci i zainteresirani što svjedoči o međunarodnom interesu za ove tematike i o činjenici koliko je važno bolje upoznavanje s navedenim instrumentima. I u Grčkoj i u Albaniji, uz teoretsko produbljivanje izvršena je i prezentacija praktičnog vođenja slučajeva i rješavanja najučestalijih problema u međunarodnom kontekstu. Da bi to bilo moguće, za docente su odabrani vrsni stručnjaci s velikim iskustvom i visokog znanstvenog profila, pa se tako didaktika zasnivala na raspravi i usporedbi sudionika.

Prigodom susreta došlo je do razmjene iskustava i znanja, što predstavlja veliko bogatstvo za Međunarodni sud, a predstavljene su i usluge arbitraže i mirenja koje pruža ovaj sud kroz iščitavanje Pravilnika o organizaciji i vođenju postupaka i cjenika, Deontološkog kodeksa koji propisuje striktna etička pravila kojih se moraju pridržavati arbitri, izmiritelji, vještaci i arbitratori jamčeći tako ozbiljnost, nepristranost i ekvidistanciju u odnosu na stranke i njihove razloge. Visoki etički standardi na koje obvezuje sud jedno su od njegovih osnovnih obilježja.

Proces obuke će se nastaviti i u 2011.g. novom promidžbenom kampanjom putem koje će sud predstaviti svoje usluge tamo gdje ga još ne poznaju. Uočene su značajne poteškoće pri provođenju studije o kontroverzijama na ovom području, njihovom broju, vrsti i vrijednosti; nasuprot tome je odlučeno da se obnovi komunikacija prema institucijama, djelatnicima, tijelima, stručnjacima i potrošačima.

Izrađen je i model pisma za prezentaciju suda koji će biti uručen udrugama, tijelima, sveučilištima i organizacijama kao i informativni model za medije. Svi članovi suda su se obavezali da na području svoje države izvrše distribuciju navedenog materijala i, nadalje, distribuciju klauzula o mirenju i arbitraži koje moraju biti uvrštene u ugovore kako bi Sud mogao nastaviti s promidžbenim aktivnostima i što prije postati operativan i započeti sa svojim radom: upravljati procedurama mirenja i arbitraže i osnivanjem teritorijalnih delegacija u zamljama članicama.

Pripremljen je također i model za sklapanje sporazuma o suradnji između Međunarodnog suda i Gospodarskih komora koje su članice Foruma kojim bi se zajednički radilo na širenju znanja tijela i ADR-a općenito na jadranskom području radi što bržeg početka samostalnog djelovanja.

To nije dovoljno: potrebno je da svi pruže svoju pomoć kako bi se ovaj materijal što više proširio i koristio i kako bi ponuđene usluge postale konkretna pomoć za sve one koji se suočavaju s poteškoćama, jedan efikasan i vrijedan odgovor u tako osjetljivom razdoblju kao što je ovo današnje i koje još dodatno otežava međunarodna kriza. Dakle naponi svih članova i komora našeg područja su od temeljne važnosti u promidžbi suda kao idealnog instrumenta za rješavanje trgovačkih transgraničnih sporova. Uostalom, nastojali smo primijeniti na rad Suda sve specifičnosti po kojima se izdvaja naše makroregija, sva njena posebna gospodarska obilježja, kako bi ovaj sud doista mogao predstavljati odgovor izrađen "po mjeri" za potrebe poduzeća i potrošača koji će mu se obraćati. Zbog toga je sud odabrao i tri umjesto jednog službenog jezika: talijanski, hrvatski i engleski, te je i sav promidžbeni materijal izrađen na svakom od navedenih jezika.

Naš cilj je da sud postane ustanova kojoj će se obraćati s povjerenjem kako bi se riješile poteškoće, sporovi koji mogu paralizirati rad jednog poduzeća, nadalje onih koji djeluju na međunarodnoj razini; naš cilj je da korisnici shvate kako je sud jedan instrument "super partes" kojem se može obratiti jer je "blizu" svakome, počevši od jezika te je u stanju pružiti brzu i efikasnu te istovremeno visoko kvalificiranu uslugu.